

Uchwała Nr 77/2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 28 stycznia 2020 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miejskiej w Łaszczowie.

Na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność §5 uchwały Nr XI/86/2019 Rady Miejskiej w Łaszczowie z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych, w zakresie słów „i ma zastosowanie do podatku od środków transportowych począwszy od 2020r.”, z powodu naruszenia art. 4 ust. 1 i art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461).

U Z A S A D N I E N I E

Kwestionowana uchwała wpłynęła do RIO w Lublinie w dniu 7 stycznia 2020 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie na posiedzeniu w dniu 14 stycznia 2020 r. podjęło uchwałę Nr 67/2020 w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego w celu stwierdzenia nieważności części uchwały, o której mowa w sentencji, uznając, że jej postanowienia naruszają prawo w sposób istotny.

Badaną uchwałą Rada Miejska w Łaszczowie określiła stawki podatku od środków transportowych. W §5 uchwały Rada Miejska postanowiła, że „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego i ma zastosowanie do podatku od środków transportowych począwszy od 2020r.” W ocenie Kolegium Izby tak sformułowany przepis – pomimo zgodnego z prawem wskazania, że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym – oznacza, że uchwała ma w istocie wejść w życie od początku roku 2020. Zapis ten jest nie tylko wewnętrznie sprzeczny, ale – w sytuacji, gdy uchwała została podjęta 30 grudnia 2019 r. – w sposób istotny narusza przepisy ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Taki zapis, w sytuacji gdy uchwała została podjęta 30 grudnia 2019 r., oprócz wewnętrznej sprzeczności, w sposób istotny narusza przepisy ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Zgodnie

z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych akty prawa miejscowego uchwalane przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, a takimi aktami są m.in. uchwały w sprawie określenia wysokości stawek podatków lokalnych, podlegają ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym i wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Od zasady wyrażonej w przywołanym przepisie ustawa ta, w art. 4 ust. 2, przewiduje wyjątek pozwalający na wejście w życie uchwały w terminie krótszym niż czternaście dni. W przedmiotowej sprawie nie znajdzie on jednak zastosowania, przede wszystkim z uwagi na brak ogłoszenia ocenianej uchwały w dzienniku urzędowym przed 1 stycznia 2020 r. (uchwała została ogłoszona 3 stycznia 2020 r.). Ogłoszenie uchwały po wskazanej w jej treści dacie wejścia w życie oznacza nadanie aktowi prawa miejscowego mocy wstecznej i jest, co do zasady, naruszeniem podstawowej zasady stanowienia prawa. Wyjątkiem od jej stosowania jest przepis art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, który dopuszcza możliwość nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, pod warunkiem, że nie sprzeciwiają się temu zasady demokratycznego państwa prawnego. Wyjątku tego nie można jednak interpretować rozszerzająco. W przypadku badanej uchwały, w ocenie Kolegium, nie zachodzą przesłanki do skorzystania przez Radę z możliwości wynikających z art. 5 przywołanej ustawy. W kontekście zasad demokratycznego państwa prawnego wskazać należy, że wsteczna moc prawa może dotyczyć ewentualnie przyznania praw dla adresatów uchwały, wykluczyć natomiast należy możliwość zastosowania tej normy do nakładania czy też zwiększania obowiązków, a taka sytuacja ma miejsce w przypadku badanej uchwały (zwiększenie wysokości stawek podatkowych). W związku z powyższym, zdaniem Kolegium RIO, brak jest uzasadnienia do nadania badanej uchwale wstecznej mocy obowiązującej. Stanowisko Kolegium RIO znajduje potwierdzenie w licznych orzecznictwie sądów administracyjnych oraz TK (m.in. wyrok WSA z 2.07.2012 r. III SA/Wr 71/12, wyrok NSA z 1.02.2012 r. OSK 2537/11, wyroki TK z 8.03.2005 r. K 27/03 i z 19.03.2007 r. K 47/05).

Dodatkowo należy mieć na uwadze treść art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019, poz. 1170 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem w przypadku nieuchwalenia stawek podatków lokalnych stosuje się, co do zasady, stawki obowiązujące w roku poprzedzającym rok podatkowy. Zgodnie z orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego podjęcie uchwały, o której mowa w art. 20a ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych obejmuje zarówno sam fakt jej głosowania przez radę jak i jej należyta publikacja i łączne spełnienie obu tych warunków stanowi o tym, że dany akt normatywny wszedł do porządku prawnego (wyrok NSA, sygn. akt II FSK 2362/13). W związku z powyższym, pomimo uznania ocenianej uchwały w pozostałym zakresie za zgodną z prawem, nie może ona być podstawą do naliczania zobowiązań podatkowych należnych za rok podatkowy 2020.

Końcowo należy wskazać, że akty prawa miejscowego należy formułować w sposób jednoznaczny i precyzyjny. Zastosowanie dwóch, sprzecznych ze sobą terminów wejścia w życie uchwały warunku takiego nie spełnia.

Rada Miejska w Łaszczowie we wskazanym we wszczęciu postępowania nadzorczego terminie rozpatrywania sprawy nie podjęła działań zmierzających do usunięcia wskazanego naruszenia prawa. Wobec powyższego Kolegium RIO w Lublinie orzekło nieważność kwestionowanej w osnowie części uchwały.

Na tę uchwałę przysługuje Radzie Miejskiej w Łaszczowie prawo wniesienia – za pośrednictwem Kolegium RIO w Lublinie – skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia tej uchwały.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Miejska w Łaszczowie,
2. Burmistrz Łaszczowa.